ПАМ'ЯТАЙМО МИНУЛЕ — 200-річчя НЕЗАЛЕЖНОСТИ ЗСА 100-річчя АМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНИ — БУДУЙМО МАЙБУТНЄ

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250 (212) 227-5251

РІК LXXXII. Ч. 229. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 9-го ГРУДНЯ 1975 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, DECEMBER 9, 1975 No. 229. VOL. LXXXII.

ЗСА НЕ МОЖУТЬ ДІСТАТИ В КИЄВІ ПРИМІЩЕНЬ ДЛЯ СВОГО КОНСУЛЯТУ

Пресове агенство „Ассосіейтед Прес" 30-го листопада повідомило з Києва:

Київ, УССР. Ця столиця Совєтської України має дістати другий американський консулят у Совєтському Союзі, якщо можна буде знайти відповідні приміщення та полагодити інші подробиці.

З'єднані Стейти Америки мають консулят в Ленінграді, а Совєтський Союз має один консулят в Сан Франсіско. Згідно з вершинним домовленням Ніксона - Брежнєва в 1972-му році, до цих консулятів мають долучитися такі в Києві і Ню Йорку, але поступ повільний.

В Києві був би важливий консулят, бо багато американців українського походження мають тут своїх свояків і відвідують Україну як туристи, як також тому, що район включив би чорноморський порт Оддесу, куди запливає багато американських кораблів із збіжжям.

Усі ці активності зосереджуються в консулярних справах. Хоча Україна є малим вуглом Совєтського Союзу, вона має близько 50 мільйонів населення, а її обшир є більший від Франції.

Але як досі, українців не були спроможні запропонувати відповідний бюровий будинок, консулярну резиденцію та мешкання для штабу американських консулярних працівників, вияснюючи, що підшукання таких будинків „в Києві дуже трудне" з уваги на те, що так багато було знищено під час Другої світової війни.

Під цю пору, американці все ще шукають за будинком і ніхто не знає, коли консулят буде відкритий" — закінчує своє повідомлення „Ассошіейтед Пресс".

ПРЕЗИДЕНТ ФОРД ПРОГОЛОСИВ „ТИХООКЕАНСЬКУ ДОКТРИНУ" ДОБРОЇ ВОЛІ

Гонолюлю. — Президент Джералд Р. Форд, промовляючи тут на Гавайському університеті в неділю, 7 грудня з нагоди 34-ої річниці японської атаки на Перл Гарбор та в заключенні своєї подорожі до Китайської Народної Республіки, Індонезії і Філіппін, проголосив нову Тихоокеанську Доктрину, основним заложенням якої є вдержання могутности З'єднаних Стейтів Америки та додержання зобов'язань відносно своїх союзників в цій частині світу.

„Я є за Доктриною Тихого океану — миру з усіми і ворожости проти нікого", — заявив президент Форд, промовляючи до понад 600 високих урядовців різних держав, включно з членами консулятів азійських країн. „Основним заложенням Доктрини Тихого Океану є це, що могутність Америки є основним запевненням стабільного балянсу сил на Тихому Океані", сказав президент Форд у промові, яка є першим накресленням політики ЗСА на обширі Тихого Океану від часу відтягнення американських збройних сил з Індокитаю минулої весни. Заявляючи, що його подорож до Китаю виявила можливості „спільної мови" з урядом тієї країни, президент Форд рівнож вказав на можливості визнання нових комуністичних урядів в південно - західній Азії. „Наша політика у відношенні до нових режимів цього півострова визначатиметься їхньою поведінкою у відношенні до нас. Ми відзначимося доброю волею, — сказав президент Форд, — особливо тоді, коли ці нові режими викажуть таку ж добру волю, подаючи інформації або повертаючи тих американців, які згинули або пропали безслідно у воєнних акціях в Південному В'єтнамі і Камбоджі. Одначе, як найпотужніша країна світу, — підкреслив президент Форд, — ЗСА мають відповідальність вжити цю силу кожночасно в обороні суверенности своїх азійських союзників і дати відсіч агресії потенціяльних ворогів. Вживаючи Японію як приклад, президент Форд сказав, що „колишні вороги можуть стати приятелями" у нових відносинах, які заіснували в цій частині світу. „Співпраця і партнерство ЗСА з Японією є підставою нашої стратегії" у встановленні добрих економічних відносин з країнами Західної Европи і т. зв. Третього Світу", — заявив президент Форд, підкреслюючи як це одне основне заложення Доктрини Тихого Океану „партнерство" в протилежності до „залежности" ЗСА і країн Тихого Океану.

Президент Форд під час зупинки в Манілі на Філіппінах

В основному, Доктрина Тихого Океану становить сумаричне зіставлення сучасної політики ЗСА по відношенні до країн цієї частини світу у світлі нових подій і відносин. Доктрина, згідно із заявами дорадників Президента, становить ширше і більш детальне розроблення т.зв. „Доктрини Ґуаму" колишнього президента Ричарда Ніксона, яку він проголосив напередодні своєї подорожі до країн - союзників в Азії в 1969 році. „Доктрина Ґуаму" вже тоді наголошувала постепенний відхід американських збройних сил з тихоокеанського обшиpу та конечність „партнерства" в протилежності до „залежности". Основною різницею поміж цими двома доктринами є . признання президентом Фордом, що вимоги ЗСА до їх союзників на Тихому Океані є сьогодні „більш скромні і реальні". Пояснюючи „спільну мову" з Китаєм, президент Форд заявив, що тут мається на увазі взаємне відкинення „гегемонії", слово, яке члени уряду Китайської Народної Республіки вжили під час відвідин президента Форда для визначення політики „аґресії і експансіонізму" СССР.

ДОЛЯ ЛЕОНІДА ПЛЮЩА ВСЕ ЩЕ НЕ ВІДОМА

Минулого тижня міжнародні пресові аґенції принесли вістку, що совєтські власті мали погодитися на звільнення українського математика д-ра Леоніда Плюща з Дніпропетровського закладу для божевільних та запропонували його дружині Тетяні Житниковій внести подання на виїзд родини до Ізраїлю. Згідно з повідомленням паризького тижневика „Українське Слово" з 7-го грудня, місцевий французький щоденник „Ле Монд" 30-го листопада ц. р. інформував, що дружина Леоніда Плюща, Тетяна Житникова повідомила телефоном до Москви 28 листопада, що міністерство внутр. справ УССР повідомило її, що вона може скласти прохання про дозвіл на виїзд для себе й свого сина. Доля її чоловіка мала б бути вирішена „чергового четверга", тобто — 4 грудня і вона мала предложити його метрику народження, бо його особисті документи „пропали"...

Згідно з цим телефонатом Т. Житникової, міністерство здоров'я, яке теоретично відповідає „за цю справу", не перечитиме, щоб Л. Плющ лікувався у майбутньому в іншому психіятричному заведенні, як Дніпропетровське...

„Українське Слово" дальше інформує, що коли б Л. Плющеві дозволили виїхати з родиною за кордон, то це сталось би наслідком кампанії, що була ведена у вільному світі в його обороні. Кампанія, зокрема у Франції, набрала була таких розмірів, що навіть „Юманіте", орган французької компартії, висловилась за його звільненням. „Ле Монд" подає, що те видання „Юманіте", в якому мова про звільнення Л. Плюща, не було поширене в СССР.

Від себе „Ле Монд" подає, що начальник ОВІР (установа для видавання віз за кордон) у Києві — Сідоров — „порадив" дружині Л. Плюща скласти прохання на виїзд її і її сина до Ізраїля та принести потрібні папери для її чоловіка.

Про це інформували міжнародні пресові аґенції.

Минулого четверга, 4-го грудня, редакція „Свободи" телефоном звернулася в цій справі до бюр міжнародних пресових аґенцій в Ню Йорку і з бюра Ройтера одержала інформацію, що того ж дня Тетяна Житникова своєчасно зголосилася до візового бюра, але там не застала урядовця, який тією справою займається. Запити до цих бюр повторено в понеділок, 8-го грудня рано, але жадноої вістки про долю Л. Плюща вони не мали.

Д-Р ТЕОФІЛЬ ЛЕОНТІЙ ОЧОЛИВ НОВИЙ ВИКОНАВЧИЙ ОРГАН УНРАДИ

Мюнхен (УІБ). — Після того, як дотеперішній голова Виконавчого Органу Української Національної Ради д-р В. Федорончук подався до димісії у зв'язку з поганим станом здоров'я, президент УНР в екзилі Микола Лівицький листом з 23-го жовтня 1975 року доручив зформування нового складу Українського Уряду в екзилі д-рові Теофілеві Леонтієві. Порозумівшися з різними діячами українського політичного життя, д-р Т. Леонтій представив президентові М. Лівицькому до затвердження список членів новозформованого уряду.

Д-р Т. Леонтій

Декретом з 24-го листопада 1975 року президент УНР в екзилі М. Лівицький затвердив склад нового уряду.

Подаємо Декрет президента М. Лівицького:

Згідно із статтею 18, П. 3 Тимчасового Закону про реорганізацію Українського Державного Центру і Ваше внесення, як уже іменовано мною дня 23-го жовтня ц. р. на підставі рекомендації більшости Фракцій Української Національної Ради Голови Уряду, покликую з нинішнім днем новий Уряд Української Народної Республіки (Виконавчий Орган УНРади) в такому складі:

Д-р Теофіль Леонтій — голова Виконавчого Органу УНРади (УНДС)

Д-р Марія Бек — заступник голови Виконавчого Органу УНРади і керівник Ресорту закордонних справ (безпартійна)

Володимир Біляїв — заступник голови Виконавчого Органу УНРади (УРДП)

Д-р Антін Жуковський — заступник голови ВО УНРади і керівник Ресорту зовнішньої інформації (безпартійний)

Мгр Антін Мельник — заступник голови ВО УНРади і керівник Ресорту внутрішніх справ

Ген.-хор. Василь Филинович — керівник Ресорту Військових Справ (безпартійний)

Аналій Широкостеп — керівник Ресорту фінансів (УРДП)

Проф. д-р Степан Чорній — керівник Ресорту культури (безпартійний)

Мгр Микола Липовецький — керівник Ресорту національної координації (безпартійний)

Мирослав Стиранка — керівник Ресорту внутрішньої інформації (УСП)

Григорій Ткаченко — державний секретар.

Одночасно покликую на Ресортових заступників: Павло Лимаренко — внутрішні справи, Ген.-хор. Аркадій Валійський — військові справи; Микола Луценко — фінанси; Василь Колодчий — зовнішня інформація.

На Ваше, Пане Голово, бажання стверджую, що склад Уряду може бути в найближчому часі доповнений новими номінаціями, як що цього вимагатиме потреба збільшення його працездатности — сказано в декреті президента М. Лівицького.

УКРАЇНЦІ КАНАДИ РОЗГОРТАЮТЬ АКТИВНІСТЬ, ЗДОБУВАЮТЬ НОВІ УСПІХИ

ВІД РЕДАКЦІЇ: З уваги на поштовий страйк в Канаді, протягом останніх двох місяців можна було одержувати тільки принагідно та окружною дорогою або телефоном деякі повідомлення про діяльність та досягнення українців Канади. Після закінчення страйку пошта доставила ряд повідомлень Централі Комітету Українців Канади. Деякі з важливіших подаємо на цьому місці сумарично:

АКЦІЯ ЦЕНТРАЛІ КУК В ОБОРОНІ ЛЮДСЬКИХ ПРАВ В УКРАЇНІ

Вінніпеґ (КУК). — Представники Централі КУК А. І. Яремович і І. Я. Петришин відбули в Оттаві дня 8 листопада 1975 року з пані Монік Бежен, парляментарним секретарем міністра закордонних справ Канади Аллана МекЕкена, в справі оборони на форумі Об'єднаних Націй переслідуваних під совєтським режимом українських діячів культури, а зокрема ув'язнених українських жінок. В телеграмі з 13 листопада 1975 Централя КУК звернулась знову до міністра А. МекЕкена з проханням, щоб делеґація Канади на Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй активно підтримала резолюцію, зголошену амбасадором ЗСА у справі амнестії для всіх політичних в'язнів, яких засуджено в котрій небудь з країн членів Об'єднаних Націй за їх виступи в обороні людських прав ґарантованих Універсальною Декляpацією Прав Людини. (Як відомо, ЗСА свою резолюцію опісля відкликали).

УРЯД МАНІТОБИ ПЕРЕБРАВ ОПІКУ НАД ПАМ'ЯТНИКОМ Т. ШЕВЧЕНКА У ВІННІПЕҐУ

Вінніпеґ (КУК). — Міністер публічних робіт Манітоби Р. Дж. Дорн повідомив Централю КУК листом з 14 жовтня, що на кошт уряду Манітоби у висоті біля 4,000 дол. закінчено важливі роботи і направи підстави і сходів пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вінніпеґу, за що Централя КУК висловила спеціяльну подяку урядові Манітоби.

Ці важливі поправки у конструкції підстави пам'ятника уряд Манітоби виконав на прохання Централі КУК з тим, що в майбутньому всі потрібні направи і обстеження цього величавого пам'ятника українців Канади будуть виконані під наглядом і на кошт Департаменту публічних робіт уряду провінції Манітоби.

УКРАЇНСЬКА СЛУЖБА БОЖА НА ТЕЛЕВІЗІЇ СІ-БІ-СІ

Вінніпеґ (КУК). — В неділю 16 листопада 1975 р. на всеканадській телевізійній програмі Сі-Бі-Сі „Мітінґ Плейс" від години 11.00 рано передавалась українська Служба Божа з Василіянської церкви св. Миколая в Вінніпеґу.

Д-Р І. ГЛИНКА ВІДЗНАЧЕНИЙ ПОЧЕСНИМ ДОКТОРАТОМ МАНІТОБСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Вінніпеґ (КУК). — Президента Шевченківської Фундації і провідного діяча української громади в Канаді д-ра І. Глинку наділено почесним докторатом з ділянки стислих наук (D. Sc), вперше з тієї ділянки з-поміж українців Канади.

В офіційному повідомлені Манітобського Університету подано осяги д-ра Глинки, як науковця-дослідника з ділянки збіжевої хемії, праці якого перекладено на різні мови,. включно з російською мовою видання Академії Наук в Москві. Рівночасно підкреслено його заслуги на полі громадської діяльности серед і для української громади в Канаді.

МЕЙОР ВАСИЛЬ ГАВРИЛЯК ПОМЕР В ЕДМОНТОНІ

Вінніпеґ (КУК). — Довголітній мейор міста Едмонтону і провідний член української громади в Канаді Василь Гавриляк відійшов у вічність 8 листопада 1975 р. З тієї нагоди Централя Комітету Українців Канади зложила вислови співчуття дружині і членам родини Померлого, підкресливши велику втрату, яку з його смертю понесла ціла українська громада в Канаді. Рівночасно в імені Централі Комітету Українців Канади вислано телеграму співчуття Міській Раді Едмонтону. На похороні бл. п. В. Гавриляка Централю КУК репрезентував президент д-р С. Радчук.

В БОСТОНІ ПОМЕР Д-Р ЧЕСНИКОВСЬКИЙ

Бостон, Масс. — В суботу, 6-го грудня ц. р., тут у віці 68 років несподівано помер бл. п. д-р Северин Чесниковський, член академічного козацтва „Запороже", видатний член Центрального Об'єднання Буковинських Українців в ЗСА та член інших українських організацій і товариств. Похорон заповіджений на вівторок, 9-го грудня 1975 р.

НЮЙОРКСЬКА ОКРУГА ВІДЗНАЧИЛА ЗАСЛУЖЕНИХ СОЮЗОВЦІВ, 63 ДІЯЧІ ОДЕРЖАЛИ ГРАМОТИ ПРИЗНАННЯ

Ню Йорк. (в. л-ць). — Заходами місцевого Окружного Комітету Відділів УНСоюзу в суботу, 6-го грудня ц.р. тут у великій залі Українського Народного Дому відбувся бенкет для вшанування заслужених союзовців і тих членів УНС, які на протязі25 років і більше активно працювали для цієї установи. В часі бенкету вшановано 63-х союзових діячів, яким члени Головного Уряду — головний предсідник Йосип Лисогір, заступник головного предсідника д-р Іван О. Флис, заступниця головного предсідника пані Марія Душник, головний секретар Володимир Сохан, головний контролер мґр Іван Винник, обласний організатор Василь Оріховський і голова Округи Микола Хоманчук вручили окремі грамоти признання під оплески присявних на бенкеті біля 200 осіб, в більшості членів УНСоюзу, їхніх родин і представників інших організацій.

Програму вечора відкрив голова Окружного Комітету УНС Микола Хоманчук, коротко з'ясувавши мету вечора і передавши дальше ведення програми головному контролерові мґрові І. Винникові, який, вітаючи гостей, виголосив коротке вступне слово. Він зокрема відмітив великий вклад праці піонерів в розбудову УНСоюзу і українського життя в цій країні.

Трапезу розпочато молитвою, що її провів парох церкви св. Юра в Ню Йорку о. ігумен д-р Володимир Гавліч, ЧСВВ, який в дальшій програмі виголосив також

(Закінчення на стор. 3-ій)

КОМІТЕТ ОБОРОНИ МОРОЗА У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ ЗАПОВІДАЄ ВЕЛИКУ МАНІФЕСТАЦІЮ

Філядельфія, Па (О. Л-ий). — З Комітету Оборони Валентина Мороза інформують, що в середу, 10-го грудня, саме у день 27-ої річниці проголошення Універсальної Декляpації Людських Прав, відбудеться тут велика українська маніфестація і пікетування виступів московського цирку, який починає свої п'ятиденні виступи в місцевому спортовому майдані „Спектрум". Це буде черґова, на широку скалю подумана маніфестація місцевого Комітету Оборони Мороза(щоби у день річниці проголошення Декляpації Людських Прав поінформувати широку американську публіку, що українці в Україні таких прав не мають, бо Кремль, підкоривши Україну, нехтує усіми своїми міжнародними зобов'язаннями та послідовно переслідує і винищує українських діячів культури і науки.

Комітет Оборони Мороза винайняв вантажне авто, на якому буде приміщений дерев'яний плякат величини 18 на 20 стіп, а на ньому з одного боку показаний український політичний в'язень у клітці під ударом батога катюги з написом „Москва, а з другого боку різні написи в роді: „Тортури українців Коштовні — Підтримуйте Московський Цирк", та „Купуйте білети на московський цирк — допоможіть нищити життя" і подібне. Рівночасно через гучномовники будуть подавані інформації про переслідування українських діячів культури, згадуючи імена Мороза, Плюща, Строкатої, Шухевича о. Романюка та інших. Члени Комітету будуть також роздавати відповідну літературу англійською мовою.

Це маніфестаційне вантажне авто буде кожного дня через п'ять днів, почавши від середи аж до кінця виставки в неділю 14-го грудня, кружляти в центрі міста, а в часі вистав цирку — перед входом та площі „Спектрум", звертаючи увагу публіки на московські переслідування та безправства в Україні.

Д-р Т. Шеґедин очолив Управу Відділу УЛТПА Метрополії Ню Йорку

Ню Йорк. (Н. Н.) — Минулої суботи, 6-го грудня, тут в Українському Інституті Америки відбулися Загальні Збори Відділу Українського Лікарського Т-ва Північної Америки. Зборами проводив д-р О. Волянський, звітувала уступаюча Управа під проводом д-ра Р. Кравчука, намічено плян праці на чергових два роки та обрано нову Управу в складі: д-р Тарас Шеґедин — голова, д-р Михайло Гук —місто-голова та д-р Мирослав Драган, голова елект. До Управи ввійшли д-ри: Ю. Малецький, Ю. Кігічак, Бабій, Р. Кисілевський. Голова Головної Управи д-р Ахіль Хрептовський (Чікаґо) інформував про справи Головної Управи, „Лікарського Вісника" та плянування Наукового З'їзду в 1976 р. у Клівленді.

Секція дружин лікарів також вибрала нові керівні органи в складі: п. Олександра Терлецька — голова та члени Управи: п-і Н. Сочинська, І. Сушків, Р. Чолган, В. Кушнір, Т. Тершаковець, Л. Оришкевич, О. Кузьмак, О. Панчук, О. Гной, Л. Гук, М. Макарушка, Я. Крижанівська. Секція продовжує допомогу потребуючим в Европі та Південній Америці. В товариській частині Зборів гостем був скульптор Микола Голодик з дружиною та дітьми. Виставка його скульптур, після Об'єднаних Націй тепер відкрита в Інституті Америки.

В. М. Голодик є не тільки скульптором „малярем, але також захопив присутніх гарним баритоновим голосом, заспівавши кілька пісень.

Українці Ню Йорку не могли вибрати нового „війта", вибиратимуть за три місяці

Ню Йорк. — З огляду на неспроможність Загальних Зборів Комітету Об'єднаних Українсько - Американських Організацій, які відбулися тут, в неділю, 7-го грудня ц. р. в приміщенні Українського Народного Дому, вибрати нову управу, Загальні Збори прийняли більшістю голосів пропозицію радн. Богдана Ластовецького про відложення Загальних Зборів на три місяці і покликали до життя нову Номінаційну комісію, завданням якої буде приготовити узгіднену листу кандидатів до нової управи, яку комісія представить Надзвичайним Загальним Зборам склика-

(Закінчення на стор. 4-ій)

Мгр. Р. Гуглевич

НАРОДНИЙ ФОНД УККА 1975

ДО 30-го ЛИСТОПАДА ВПЛИНУЛО	$ 58,921.49
В ТИЖНІ ВІД 1 ДО 5 ГРУДНЯ ВПЛИНУЛО	7,439.50
РАЗОМ ДОСІ:	$ 66,360.99

З Канцелярії Українського Конґресового Комітету Америки інформують, що загальна сума зібраного в цьому році Національного Датку (до 5-го грудня) осягнула суму 66,360.99 дол. На цю суму склались в останньому тижні збірки таких Відділів УККА: Чікаґо, Ілл. — 3,400.00 дол. (голова д-р Ю. Куляс, референт збірки — інж. В. Голод); Вотервліт, Н. Й. — 495.00 (реф. — Г. Ільницький); Гартфорд, Конн. — 470.00 (реф. В. Мерещак); Аллентавн, Па. — 345.00 (реф. І. Федорак); Мінеаполіс, Мінн. — 290.00 (реф. Ст. Михайльонка); Бостон, Масс. — 215.00 (реф. С. Кайко); Ню Бронсвік — Бавнд Брук, Н. Дж. — 200.00 (реф. М. Мостовий); Бріджпорт, Конн. — 180.00 (реф. Т. Сливінський); Пассейк-Кліфтон, Н. Дж. — 150.00 (реф. С. Покора).

Разом із збірками, що їх переводять Відділи УККА, надходять також безпосередні вплати до Канцелярії УККА. Із більших пожертв в останньому: Владика Василь Лостен — 100.00; Відділ УККА в Бостоні — 100.00; Андрій Мазур – 100.00; по 50.00 дол. вплатили із Джерзі Сити, Н. Дж. інж. Роман Волчук, Михайло Вархол, Михайло Пилипчак, Семен Мельник. З інших місцевостей по 50.00 дол. вплатили: д-р. Василь Саляк, д-р Степан Тимків, д-р Стефанія Гук, д-р Роман Кисілевський, Наталія Орловська-Калікін та Антін і Наталія Лазірко.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Бо як не заговоримо ми...

Завтра, в середу 10-го грудня, починається в Америці проголошений президентом Фордом Тиждень Людських Прав із двома спеціяльними днями: Днем Людських Прав 10-го грудня і Днем Хартії Прав 15-го грудня. Це дає нам не тільки окрему нагоду, але й накладає на нас окремий обов'язок максимально використати ці дні і цей тиждень для так дуже потрібної оборони людських прав наших братів і сестер в поневоленій Україні, зокрема тих з-поміж них, які „караються, мучаться, але не каються" в совєтських в'язницях, каторжних концтаборах та в закладах для божевільних.

Мавши на увазі їх усіх та продовжуючи і посилюючи наші акції в їх обороні з нагоди Тижня людських Прав, віддаймо окрему увагу священикові - мученикові о. Василеві Романюкові, який від 1-го серпня ц. р. в одному з Мордовських каторжних таборів почав голодівку, вимагаючи від своїх гнобителів права мати і користуватись Біблією.

Неймовірна трагедія цього священика - мученика відома з його листів - звернень до Папи Павла VI та Світової Ради Церков, надрукованих у „Свободі" з 11-го жовтня, як і з повідомлення - інформації Пресової Служби ЗП УГВР, надрукованого в попередньому виданні „Свободи" разом з фотознімками о. В. Романюка. Від публікації цих розпачливих звернень до Папи Павла і Світової Ради Церков пройшло вже два місяці часу і досі, як нам відомо, тільки деякі з наших установ і осіб поробили окремі заходи, щоб видвигнути і обстояти справу о. Романюка у відповідних державних та міжнародних установах. Невже ж наші душі і серця вже аж так закам'яніли, що ми можемо спокійно перейти до порядку денного над розпачливим зверненням цього нашого священика - мученика, о. Романюка! Можливо, що відповідні заходи в цій справі й були пороблені, зокрема нашими Церквами: Католицькою з пригадкою і підтримкою звернення о. Романюка до Папи Павла та Православною й Євангельсько-Баптистською з відповідними інтервенціями у світовій Раді Церков,але цього не опубліковано, хоча розголос такої акції не менш важливий від неї самої, бо мобілізує світову опінію.

Українська громада, яка завжди — як кажеться — радіє радощами, яких мало, і сумує смутками, яких повно, свого народу, має право вимагати і очікувати від свого проводу постійної та максимальної акції в обороні нашого народу та його прав. Проголошений президентом Фордом Тиждень Людських Прав, який починається завтра, дає на це додаткову нагоду. Використаймо її, бо справді — як не заговоримо ми, то заговорить каміння'

Поїздка до Пекіну

Дехто вважає, що президент Джералд Форд цілком непотрібно їздив до Пекіну, бо, мовляв, ця поїздка не тільки не внесла жадних важливих змін в дотеперішні відносини між ЗСА та комуністичним Китаєм, тобто не встановлено нормальних дипломатичних зв'язків між Вашінґтоном і Пекіном, але навіть не проголошено спільної заяви після закінчення нарад. Інші натомість твердять, що деякі важливі цілі таки досягнено.

Вже сама поїздка Президента і державного секретаря Кіссінджера до Китаю була свого роду пересторогою для Совєтського Союзу, що ЗСА можуть використати ворожнечу між Пекіном і Москвою для здержання совєтських верховодів від переведення в життя їхніх агресивних плянів. Також заяви Кіссінджера та інших дорадників Президента, виголошені після закінчення нарад, явно підкреслили, що президент Форд і китайські лідери дійшли до порозуміння, що ЗСА та Китай мусять співпрацювати, щоб не допустити до поширення впливів Москви в Західній Европі, Африці та на Далекому Сході. Кіссінджер недвозначно натякнув, що переговори виявили, що інтереси Вашінґтону і Пекіну майже однакові щодо скріплення оборонної спроможности держав НАТО, що Китай погоджується на дальші близькі зв'язки Америки з Японією та що Вашінґтон і Пекін затривожені ситуацією в Анґолі. В усіх цих трьох випадках погляди урядів ЗСА на КНР цілком протилежні від поглядів Москви. Отже, поїздка Президента під цим оглядом була успішна, бо ще раз довела до відома кремлівським верховодам, що такі світові потуги як Китай та З'єднані Стейти готові співпрацювати, щоб запобігти „гегемонії" Москви, як це окреслюють китайці — експансіоністичні спроби Совєтського Союзу. І хоча деякі коментатори думають, що ворожнеча між СССР і Китаєм може закінчитися після смерти літніх і хворих Мао Тсе-тунґа та Чжоу Ен-лая та відходу від влади також хворого Леоніда Брежнєва, то більшість політичних аналітиків передбачують, що цей конфлікт триватиме довго, бо він базований не тільки на ідеологічних розбіжностях, але також на територіяльному спорі. Значить, принаймні протягом наступних кільканадцятьох років ЗСА можуть розраховувати на те, що Китай буде зацікавлений вдержанням відносно приязних відносин із Америкою.

Палата Репрезентантів проголосувала зменшення в податках

Вашінґтон. — У четвер, 4 грудня, Палата Репрезентантів 257-ма голосами проти 168-ох проголосувала законопроєкт, який пропонує в 1976-му році зменшити податки на 13 більйонів долярів, подібно як і в 1975-му, але відкинула пропозицію республіканських конгресменів, щоб в той самий час видатки федерального уряду були обмежені до 395 більйонів долярів, як це вимагає президент Джералд Форд. Зменшення в податках мало б стосуватися індивідуальних платників, як також корпорацій. Законопроєкт тепер піде до Сенату, де правдоподібно будуть проголосовані різні додатки.

ЖІСКАР МІЖ ТРАДИЦІЄЮ І МАЙБУТНІМ

Париж (Т. Дж.). — Важко ще передбачити висліди заходів уряду Франції в напрямку покращання господарської ситуації ,але нема сумніву, що ріст безробіття зупинився на приблизному числі мільйона безробітних. Це число рік тому, коли до нього було пів дороги, вважали катастрофою. Сьогодні до нього звикли й усі вважали б великим успіхом, коли б проблема стабілізувалась на цьому числі. Урядові передбачення говорять про неминучу, нехай покищо й незначну, поправу. Опозиція завзято критикує урядову аналізу, але публічна опінія скорше вірить урядові, доказом чого — перенесення атак опозиції проти уряду з господарського поля на політичне.

Нарада представників головних господарських потуг Заходу в Рамбуйє, що відбулася з ініціятиви Франції і під головуванням президента Жіскара д'Естена, була успішна: представники Заходу, при участі Японії, таки затіснили свої ряди. Зокрема ж успіхом слід вважати запевнення президента Форда, що ЗСА стабілізують доляра, як міжнародний засіб розрахунків. Коли до цього дійде, інакше виглядатимуть розмови з процентами нафти, а дехто з них заявляє, що стабілізація доляра дала б змогу навіть знизити ціну на нафту.

Цей успіх дав нагоду лівій опозиції заатакувати Жіскара д'Естена, що — мовляв — він знову повертається до Атлантійського військового союзу, що він підпорядковує французьку політику Америці, що він взагалі не має своєї політики, а на цьому полі є лише сателітом Вашінґтону. Натякається, що — мовляв — тому не вдалася його візита в Москві і т .д.

У зв'язку з цими атаками, Президент Жіскар дав інтерв'ю для преси саме на тему зовнішньої політики, в якому висунув три основні тези:

1. Французька зовнішня політика — зріла; 2. Вона незалежна; 3) Вона бере до уваги світову ситуацію. Зріла вона тому, що Франція, у новій ситуації деколонізованої імперії, має атомову зброю і хоч залишається далеко позаду ЗСА та СССР, то все ж являється державою з атомовою зброєю, що дає їй право брати участь в світовій політиці й змушує до відповідальности в світовому вимірі.

Минули часи, коли Франція спрямовувала свою зовнішню політику чи то на завоювання, чи то на оборону. Сьогодні вона може спрямувати її на підтримку ідеї відпруження для зменшення ризика війни. Саме це завдання просто змушує її до незалежности, бо підпорядкування себе будь - якому бльокові лише збільшувало б ризико зудару. Понове наближення з Німеччиною, поступ в процесі побудови европейської єдности — збільшують ролю Франції.

Але, щоб цю збільшену ролю грати ефективно, Франція мусить збільшити свої оборонні можливості, а зокрема відновити духа оборони, без якого атомові ракети нічого неварті, як не варта й наймодерніша зброя. Франція бачить свою місію в посередництві у багатьох конфліктах, що можливе саме завдяки незалежності її політики. Вона готова причинитися до відпруження на Близькому Сході, й тому взялася за посередництво в Ливані. Готова посилити свої зв'язки з арабськими країнами, зокрема з країнами північної Африки, а для цього зміцнила свої сили на Середземному морі, щоб була там ще третя сила, крім ЗСА та СССР.

Жіскар д'Естен далі говорить про відпруження між Заходом та Сходом, але вважає, що відпруження означає діялог, а діялог можливий тоді, коли послабиться ідеологічна боротьба між двома світами, тобто — коли й Схід не наступатиме так, як цього не робить Захід супроти Сходу... Це не виключає, що західні ідеї повинні мати вплив на народи східнього бльоку й навпаки...

Ця точка відразу ж викликає в українського читача гіркі завваження, що — мовляв — Франція устами свого найвищого достойника божиться, що не робитиме нічого для перекидання цих ідей на Схід. Але це зовсім не так. Правда, що Франція не збирається в похід (навіть ідеологічний) проти Москви чи Пекіну. Але цим виразно сказано, що відпруження можливе тоді, коли настане рівновага в будь - якому прониканні ідей. Ясно, що це означає, коли совєтська преса вільно доходить на Захід... До цього додав Жіскар, що він проти того, щоб будь - який бльок силою перекидав ідеологічну боротьбу за свої кордони. Натяк на Португалію тут дуже виразний. І ясно, що з цієї постави виникали трудноші в Москві, хоч Президент наголосив, що в господарських справах договорення було повне й дуже успішне, бо французька економіка — пів-державна, пів-приватна — найкраще допасована до господарської виміни з СССР.

Як бачимо, в цьому з'ясуванні — нічого нового. Зрілість і незалежність — це ті філяри, що їх побудував де Ґолль. Адже за де Ґолля Франція вийшла з Атлантійського військового союзу ,але виразно наголосила свою приналежність до західнього табору. Не вона справа й порозуміння з Японією у західньому господарському концерті, як і зносини з Китаєм. Адже це де Ґолль визнав червоний Китай і вигнав амбасадора Формози з Парижу...

У чому ж новість жіскарівської політики?

Найперше в її гнучкості. Коли де Ґолль вчив Америку „як на світі жити" то сучасний Президент виразно признається, що наставляється на продовження твердого союзу з Вашінґтоном, що не думає послаблювати зносин із Західньою Німеччиною, але одночасно не питає нікого про час загострення зносин із Москвою, чи про час підписання з нею якогось торговельного договору. Коли де Ґолль ставив світовість французької політики в площину „районування французького генія", обіцяючи всім учителів, яких бракує у французьких школах, то Жіскар д'Естен полагоджує в Альжірії чи Тунізії (як і в Москві) може малі, але наскрізь конкретні справи.

Словом — ні месіянізм, ні сателітність. Правильно писав один з французьких коментаторів: це добра воля з усміхом, сполучена із зрозумінням поваги положення та наростання конфліктних ситуацій.

При всіх атаках опозиції, французький загал сприйняв це з'ясування зовнішньої політики доволі байдуже, але назагал прихильно.

(Закінчення на стор. 3-ій)

Людмила Мойсеєва

І ВОНИ „ГРАБУЮТЬ НАГРАБОВАНЕ"...

Про постійну перевірку нечесних дій підсовєтських громадян, різних „грошових недоліків", виявлення „грубих порушень" і злісного „розбазарювання", про ловіння на підприємствах „винних у нестачі матеріяльних цінностей" пишеться на шпальтах всіх підсовєтських газет. Контролери „з центру" через те мають повні руки роботи, особливо тоді, якщо вони ще й спонукані до цього газетою, а за контролею - перевіркою - ревізією стежить такий-то „спеціяльний кореспондент газети, озброєний гострим пером", як каже „Радянська Україна".

І цього разу такий кореспондент в згаданій газеті з 9-го жовтня ц. р. помістив статтю „Невидимки біля каси". Матеріялом для статті послужила справа „двійників" у чернівецькій дільниці Львівського спеціялізованого ремонтно - будівельного управління N. 5. Зацікавлений листом - анонімом до газети, кореспондент пише про те, що в цьому чернівецькому управлінні з'явилися невидимки (не ті, що в казках, а справжні), які дістають заробітну платню, хоча їх ніхто ніколи на праці не бачив. Серед тих фіктивних „трудівників" виявилася раз робітниця, а раз секретарка Г. Вовсянікер, знайома начальника підприємства Г. Гончарова; другим винуватцем був У. Розенберґ, який діставав гроші один раз за поїздки — „роз'їжджав по всіх усюдах буцім-то у справах матеріяльно технічного постачання дільниці... одержуючи на це солідні суми командировочних", а другий раз за фіктивну посаду тесляра-бетонщика четвертого розряду. Третім, що мав „двійника", подано І. Вайнштайна; він, — пише газета, — один раз діставав гроші за „управлінські функції", які справді виконував, а другий раз за працю муляра „п'ятого розряду", хоч „жадної цеглини ні на якій будові ніколи не поклав". А якась Ю. Ткачук „виступала навіть у трьох особах — нормувальниці, бухгальтера і касира, хоч існуючим законодавством поєднання цих обов'язків категорично забороняється".

Очевидно, для тих „двійників" мусіли десь взятися гроші, і їх стягнуто з тих, кому вони справді належалися. Так, — пише газета, — постраждали: бригада В. Киріяка, якій не дорахували „218 людино - годин" і не доплатили їй 117 крб., а М. Козакові та П. Презеровському „заплату взагалі забули зарахувати".

З допису „Радянської України" видно, чому покривджені не обізвалися відкритим листом, а про всю справу подав анонім: попередня контроля, мовляв, „прагнула не викрити, а, навпаки, приховати факти грубих порушень тут фінансової дисципліни й порядку оформлення документів на виконувані підрядні роботи". А через таке небажання попередніх двох комісій виявити правду, у трудівників родиться зневіра ,у можливість знайти правду у відомчих орґанізаціях після чого вони почали писати численні скарги у чернівецькі, львівські, а також республіканські партійні й адміністративні органи".

Як і слід було сподіватися, ці партійні і адміністративні органи навели порядок: „головному інженерові Львівського СРБУ-5 В. Яворському оголошено догану, адміністративне стягнення накладено і на начальника плянового відділу... А. Бейгера". Г. Гончарова звільнено з праці, а „винних у нестачі матеріяльних цінностей притягається до судової відповідальности". (За „виявлену нестачу, вугілля... ...значні надлишки цегли і керамічних бльоків" і всяке інше „розбазарювання").

Не входячи в те, чи всі ці дані газети відповідають дійсності чи ні, — існує можливість, що все це інспіроване бажанням ловити „космополітів" (прізвища винуватців, як бачимо, переважно „сіоністичні"), — треба сказати, що держава, девізом якої було з самого початку ленінське „грабуй награбоване", не може чекати від своїх громадян чого іншого. А, взявши до уваги постійну матеріяльну скруту у совєтах, стає зрозумілою сумна філософія більшости: „не украдеш — не виживеш". Цікаве також інше питання: чи всі ці люди місцеві, і просто навчилися за приказкою — „навчить біда попити, як нема що вхопити", чи ті, що насунули на Україну з Півночі в ролі „старшобратніх культуртреґерів", а їх же приїхало 7 мільйонів після закінчення Другої світової війни.

НАРІД І ВИНАРІД

РОЗМОВА ДВОХ ПРО УКРАЇНСЬКИХ ЧИТАЧІВ

замість фейлетону

ОПТИМІСТ. Ні, мій песимісте, що не кажи, а наша політична еміграція — велика сила, — велика не тільки в розумінні підтримки політичної боротьби нашого народу на Україні, а в творенні вільної української науки, незалежного від московської цензури письменства, ну і культури взагалі.

ПЕСИМІСТ. А які в тебе докази на це?

ОПТИМІСТ. Як які? Чудасія з тобою! Хіба ти не читаєш у наших газетах, скільки в нас учених людей з титулами „проф. д-р", скільки письменників? От у „Свободі" свого часу писано, що в самому Об'єднанні „Слово" аж 150 письменників, а є ж ще й поза „Словом".А в якої іншої еміґрації є стільки жінок-письменниць, як у нашої? Одна наша жінка у своїй книжці „Бібліографія видань жіночої творчости поза межами України" зареєструвала майже 140 таких творчих одиниць!

ПЕСИМІСТ. Ну, хай і так. Хай 150 і 140. Але скажи, мій оптимісте, хто їхні писання читає?

ОПТИМІСТ. Як хто? Хіба ти не знаєш, що наших людей у вільному світі майже два мільйони? І все це люди письменні... такі, що вміють читати...

ПЕСИМІСТ. (гірко посміхнувшись). Письменні... уміють читати... А от мені відомий факт... Власне, я знаю більше таких фактів, але це чи не найпоказовіший у тому розумінні, що ці письменні люди українських книжок не читають.

Нещодавно один наш працівник на полі вільної української науки й культури надрукував був у „Свободі" оголошення про вихід у світ його підсумкової за 55 років діяльности книжки. Це такий працівник, що йому інші наші письменники, розпачливо сподіваючись хоч будь-якого відгуку на свою творчість, на книжках-подарунках пишуть: „Вельмизаслуженому й видатному нашому прозаїкові, драматургові, мовознавцеві, літературознавцеві й критикові"... А останнім часом декотрі додають: „ще й поетові". Бо він і віршує потрохи... Надрукував, кажу, цей чолов'яга таке оголошення в „Свободі", в газеті, що її читають майже 20 тисяч українських читачів...

ОПТИМІСТ (напружено чекаючи вислідів цього оголошення). Ну, і що?

ПЕСИМІСТ (важко зідхнувши). Надрукував... чекає... Проминув тиждень, два... місяці...

ОПТИМІСТ (ще з більшим напруженням). Ну?!

Песиміст. Аніоднісінького замовлення! Майже двадцять тисяч свідомих українців та українок теє оголошення прочитали, але жодне, кажу, не зацікавилося тим, що зробив для українського народу за довгий свій вік цей працівник! Навіть ті 9 долярів, що їх він за оголошення заплатив адміністрації „Свободи", не повернулися! Не кажучи вже про те, що сердега-пенсіонер заплатив за друк цієї книжки 1.785 долярів...

ОПТИМІСТ (по деякому роздумі, трохи збентежено). То ти вважаєш, що наша культура, а тим самим і наш нарід вигибає? Тут, у вільнім світі, наших книжок ніхто не читає, а там, в Україні, Москва русифікує та примушує наших людей читати свою брехливу пропаґанду.

ПЕСИМІСТ. Так. Але я не радію, друже, що ти визнав помилковим свій оптимізм щодо українських читачів на чужині, як не веселить мене й те, що ти сказав правду про читання книжок та періодичних видань на Україні. Там наші люди мусять читати те, що називається „Правда", а насправді, в суті це „Брехня"... Але... але я хотів звернути твою увагу на те, що в деяких тамтешніх періодичних виданнях друкується дуже дрібними цифрами... найдрібнішими, які тільки є в друкарнях. І хоч тобі, може це покажеться дивним, але ті дрібні цифри є показниками невмирущости нашого народу. Я маю на увазі тиражі (наклади) трьох масових видань, що виходять у Києві, — журналів „Україна", „Радянська жінка", „Перець"... Ось вони у мене на столі: Дивись! Тираж „України" на жовтень 1975 р. 332.400 примірників, „Радянської жінки" на серпень 1975 р. — 1.971.200 примірників, „Перця" на вересень 1975 р. — 2.850.000 примірників. У співвідношенні цих цифрових показників можна добачити певну читацьку закономірність — обернену пропорційність щодо „правди — брехні": що більше її в виданні, то менший тираж, і навпаки — що менше її, то більший тираж.

Найнижчий тираж у першому з цих трьох журналів — в „Україні" пояснюється тим, що в ньому найбільше тієї „брехні", що офіційно називається „Правдою". У згаданім числі на перших сторінках портрети жінок — „трудівниць" (чит. „рабинь"), які своїми „усмішками", як сказано в підписі, „прикрашають наше життя, їхня праця робить нас, а отже й усю країну, багатими". Усмішки усіх цих „трудівниць" досить кислі, бо вони або не повиходили заміж, або їхні чоловіки десь завойовують залишені на призволяще колишні португальські колонії. Більшим пляном зфотографована орденоноска, вродлива дівчина, яка „висот у праці досягла неабияких", а „помисли у неї масштабні державні". „Вона доярка в колгоспі імені Щорса Старокостянтинівського району Хмельницької области". Бідна дівчина! І її „усмішка" також свідчить про те, що вона була б щасливіша, якби їй замість орденів знайшли нареченого. На сторінці другій показано засідання в Кремлі на чолі з Л. Брежнєвим, з участю французького президента, а над світлиною напис „В інтересах міжнародного миру" (хоч ми знаємо, що навіть обережний натяк на мир з боку французького президента Брежнєв зіґнорував). На стор. 5 зфотографована скульптура, що її Москва подарувала ОН, — велетень античного стилю перековує меч на „рало", тим часом як

(Закінчення на стор. 3-ій)

Любов Коленська

ПОЛЬСЬКИЙ БАРД ГУЦУЛЬЩИНИ

(5)

Тетралогія Станислава Вінценза — це прославлювання землі і людей на Гуцульщині, це могутня пісня Гуцульщини сама для себе самої перед її сучасним остаточним знищенням, що автор підсвідомо вичув і про що написав у книжці, включно до архітектури, ноші і навіть своєрідного діялекту. Від творчости Вінценза еманує тепло почуттів для людей і раціональне сприймання подій.

Розповідаючи про Фоку Шумея і його родовід, який виводиться від Довбуша, автор з гордістю зазначує: „Тому ми Шумеї з лісу та кедру походимо, бо ми як кедри тверді і делікатні. Ліс любимо, з лісом ми побратими свояки ми лісові, — сини і внуки. Це не ліс шумить, то батьки мене взивають, бо це мій рід. А коли живиця з дерева спливає, це моя кров пливе"... У такому гордому спаянні з природою виступає гуцул-лицар у творах Вінценза.

У поодиноких томах тетралогії замітний не один герой Вінценз, а сто героїв Вінцензів, одначе це не означає, що в кожній постаті є тільки він. У кожному з героїв є частина світогляду, частина душі Вінценза, а поруч — цілий вахляр різного роду людей, їхні міркування, їхні погляди. У письменника домінує любов до людей, любов до природи, шляхетність у поступуванні, толеранція вчинків інших людей і бажання воювати не за владу, а за свободу і справедливість. У нього незвичайне, вирозуміння до трьох народностей, що замешкують Гуцульщину — українців, поляків і жидів. У нього оптимізм і осудження смутку. Світогляд Вінценза — це прослава світла і тепла, прославлення радости і краси. Про сонце він пише: „Живою ватрою небес лікує цілий світ могутній світовий газда. Для гуцула він є взором могутности, щедрости і ґречности, для воїна — прикладом бути завжди непохитним і непереможним. День його народження вшановують люди колядою. І неділя свята, бо то також свято сонця. Від сонця Божого дане одне життя і одна смерть"...

Найбільш автентичним джерелом правди служать авторові оповідання старих гуцулів, що на своєму віку пережили чимало дивного і нерозгаданого. У душі гуцула перемішані сліпі інстинкти із твердими заповітами звичаїв, що заступають йому закони. Він має власне відчуття краси, чести, самопошани, гостинности, обов'язку, вини і кари. Кожне його щоденне зайняття пов'язане із віковими віруваннями, в яких любов до природи, землі та свободи сплетені з цілою низкою забобонів і найкращих моральних чеснот, прийнятих у спадщині по предках.

У його творах жінки (Марічка, Олена, Килина) властиво не відограють важливої ролі, вони епізодичні, у творі — залишаються фрагментами подій, вони це ще один літературний барвистий мазок автора, немов оздобний діядем, якого потрібно щоб пов'язати цілість.

Стиль автора це — бароко, кучеряві речення — поезія в прозі, яка позначається епічністю розповіді. У творах письменника видима посередня дорога поміж белетристикою і етнографічною студією — дорога власна; він немов гуцул, що не звик ходити прорубаною дорогою для всіх, коли захопиться грою власної уяви.

У тетралогії мова письменника складається з трьох основних елементів: польської, української літературної і гуцульської говірки. Станислав Вінценз красу гуцульської мови передав в цей спосіб, що, не дуже відбігаючи від оригінальних звуків, вплів їх в мову польську; деякі вислови він залишив в оригіналі, пояснюючи їх в окремім словничку при кінці кожної книжки, інші вислови він трохи стилізував, а гуцульські співанки він здебільша передає в перекладах, затримуючи характер народних пісень.

Велика краса творчости Станислава Вінценза, яка передає його великий талант — це його майстерний перехід від незвичайно сильного, просто динамічного опису сцени — до заспокійливого, ніжного, елегійно-ліричного.

Його дружина, Ірина Вінценз, в розділі „До читача", у книжці „Листи з неба", передає спосіб його творчости. „У Станислава Вінценза, у візії описуваного світу все мусіло бути на своєму місці, а якщо зразу це йому не виходило, то він перекреслював і переробляв, і навіть не раз готові машинописи треба було переписувати, так багато було в них поправок, перекреслювань, перероблювань. Цих людей, що бажали мати досконало чистий машинопис, не раз його поправки і вставки доводили до розпачу. Проте, Вінценз не дбав про вигляд, але про зміст.

Він часто звик жартувати, що сама „геніяльність" не вистачає, — потрібно ще праці".

Станислав Вінценз похоронений в Льозанні, у Швайцарії. Помер на 83-му році життя, в якому він завжди шукав зайняття, в якому горіло вічне стремління працювати і творити в приязні до людей і з приязню від людей.

Пошану і найвище зрозуміння українського інтелекту, Станислав Вінценз виказав, складаючи поклін Іванові Франкові, коли у своєму саду, у Слободі Рунґурській, поставив пам'ятник із словами на камені: „Вірю в силу духа".

Перекладом тетралогії Станислава Вінценза можна дати великий вклад у духову спадщину і духове майбутнє українців.

(Кінець)

ЖІНКАР МІЖ ТРАДИЦІЄЮ І МАЙБУТНІМ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

Пересічний француз бо думає так:

Франція замала, щоб перевертати світ; ми не дамо себе фінляндизувати, але й не будемо задиратися з Москвою; як-не-як ми належимо до Заходу, а тому будемо в добрих відносинах з Америкою, але що нам шкодить зручно вманевруватись у зносини з Китаєм, коли це потуга й ринок збуту? А торгувати будемо з усім світом, незалежно від політики найсильніших світу цього, бож вони своїми багатствами з нами не обов'язково діляться... В арабських та африканських державах є доволі людей, що говорять французькою мовою. З ними нам легко бодай у дечому домовитися в безпосередніх розмовах, тому нам краще залишатися бодай у якійсь мірі незалежними у наших маневруваннях...

Типовий спосіб думання французів.

Та чи тільки французів?

НАРІД І ВИНАРІД

(Закінчення зі стор. 2-ої)

Брежнєв посилав спочатку до В'єтнаму, а тепер в Африку не жалюгідні античні мечі, а найсучасніші танки, ба й ракети далекосяжного націлювання. І т. д., і т. под. Тільки наприкінці журналу трошки розвагового матеріялу („кросворд" тощо). У „Радянській жінці" теж не без „усміхнених трудівниць" та орденоносок, але в кожнім числі цього журналу є викрійки, зразки для плетива, вишивки, куховарські поради, косметика, тобто те, що, справді, цікаве й потрібне жінкам. Звідси й її тираж. Та вже найбільше „цікавого" для тамтешніх читачів у „Перці", який, поперше, „дає перець" тим „найближчим до народу" посіпакам, що найбільше заливають людям за шкуру сала, — головам „сільрад" тощо, а подруге, таки хоч частково показують правду з „радянської дійсности", напр., відсутність цибулі в крамницях м. Вінниці, невистачання обідів у ресторанах тощо. Отже його й читає мало не 3 мільйони українців. А оце, мій друже, і є показник, що там наш нарід читає по-нашому! Оце наш невмирущий нарід!

ОПТИМІСТ (зовсім сумно). А як же тоді ти назвеш нас, емігрантів?

ПЕСИМІСТ. Я можу використати для цього одне утворення, можливе в нашій мові. У Грінченковім слівникові записано народний жарт про торбу, в якій є окремі місця „на хліб і вихліб", „на сіль і висіль", „на пшоно і випшоно". У цих парах другі слова-утворення означають вичерпання того, що означають перші слова. Отже, якщо читацький „розмах", показаний у мільйонах, — „нарід", то вичерпання наших читачів свідчить про те, що тут „винарід", а це те саме, що й уживане в нашій пресі в формі віддієслівного іменника „винародовлення". Сумно, але факт!

ОПТИМІСТ (з надією). Алеж ти сказав про оті мільйони читачів!

ПЕСИМІСТ. Так, в отих мільйонах наша надія. І для них варто працювати.

Подав Ґедзь

Літературний вечір Докії Гуменної в Чікаґо

В неділю 5-го жовтня ц.р. заходами 84-го Відділу СУА в Чікаґо, влаштовано літературний вечір письменниці Докії Гуменної.

Програму вечора відкрила голова Відділу Володимира Демус. З черги культурно освітня референтка Марія Ріпецька представила письменницю Докію Гуменну та попросила до слова гостю з Міннеаполісу проф. Олександру Костюк.

Проф. Костюк розказала про життьовий шлях та творчість письменниці, а опісля по-мистецьки відчитала оповідання авторки „Лілеї і ряса".

Деякі уривки зі своїх творів прочитала сама письменниця („Сварожичі" — уривок з повісти „Велике цабе" „Чи я за Матріярхатом" та скеч „Нема полички".

Членки Відділу, прочитали уривки і цілі оповідання з творів письменниці. І так Катерина Черняк відчитала „Бенкет під час мору" — уривок з 4-то тому роману „Діти чумацького шляху", Марія Дорожинська новелю „Сосна чекає чуда" та Віра Боднарук і Володимира Демус новелю „Пригода цього вечора".

Сцену прикрашено чудовими мальованками з трипільськими орнаментами, виконаними на полотні олійними фарбами, малюванням яких, окрім своєї письменницької праці займається письменниця Докія Гуменна.

Вечір пройшов з повним успіхом. Виявилось, що твори письменниці є дуже популярними поміж українськими читачами, бо всі її книжки, що були до продажу, присутні викупили, а крім цього громадянство дало доказ зрозуміння для літературної творчости письменниці, склавши досить поважну суму грошей на видання ще не друкованих її творів так, що письменниця готується до видання нової книжки.

По офіційній програмі союзянки гостили присутніх солодким і кавою.

Марта Гайдук

Забава в Академії св. Юра в Ню Йорку

Щороку десята кляса Академії св. Юра влаштовує забаву для студентів. Цьогорічна забава відбулася 15-то листопада. Заля була прекрасно прибрана різними кольорами. До танців приграввали дві оркестри — Фултон Фіш Маркет і Ессенс. Вони грали теперішні пісні і „рок-н-ролл". Молодь заповнила залю. Також була директорка школи, сестра Мартина, й учителі Академії.

Мені забава дуже подобалася, тому що українська молодь є разом — всі добре почувалися в українському му, молодечому товаристві Батьки, що мали змогу бути на цій забаві, були задоволені.

Академія св. Юра дає молоді змогу не тільки вчитись, але також сходитися разом та весело перевести час на різних імпрезах. Я не жалую, що я учениця Академії. св. Юра. Я вдячна моїм батькам,що вони мене до Академії св. Юра післали. І я раджу українській молоді попросити батьків, щоб і їм дали змогу бути студентами нашої рідної школи.

Марта Вацик
учениця 12-ої кляси
Академії св. Юра

НЮЙОРКСЬКА ОКРУГА...

Закінчення зі стор. 1-ої)

коротке привітальне слово. Привітання від української зорганізованої громади виголосив голова Комітету Об'єднаних Українсько - Американських Організацій Великого Ню Йорку адв. Роман Гуглевич, а головну доповідь мав заступник головного предсідника д-р Іван О. Флис, який розвинув тему „Брат братові" та прикладами ілюстрував, як виглядало і як повинно виглядати наше братолюбіє та взаємна пошана не тільки один - до одного, але також пошана до наших Церков і громадських організацій.

Перед врученням грамот заслуженим союзовцям головний предсідник Йосип Лисогір закликав у привітальному слові громаду до активности, до плекання українських вартостей і до самовияву та використання нагоди святкувань 200-річчя Американської Незалежности і 100-річчя Українського Поселення, бо ми і наші попередники зробили також великий вклад в розбудову цієї країни.

Після церемонії вручення почесних грамот, відбулась мистецька програма у якій виступили: капеля бандуристок ім. Лесі Українки з Бавнд Бруку в особах — Лариса Паливода, Валя Сизоненко, Дарія Оріховська, Ніна Галіон, Ізабелла Невагена і Раїса Хейлик, яка виконала декілька народних і жартівливих пісень. Присутні напевно довго пам'ятатимуть прекрасне виконання пісні „Виростейш ти сину" Василя Симоненка, яка в багатьох викликала сльози, і молодий співак - соліст Степан Шкафаровський, який студіює музику в консерваторії, виступає часто в програмах українських концертів, належить до СУМА і Студії Мистецького Слова Лідії Крушельницької. Він виконав три пісні. Співакові акомпаньювала на фортепіяні молоденька піяністка Оксана Гаврилюк, яка рівнож студіює музику в Гантер коледжі, активна пластунка, належить до Студії Мистецького Слова і УМІ, а на музичному фестивалі в Торонто в роках 1973 - 74 здобула першу нагороду.

Вкінці програми обласний організатор Василь Оріховський прочитав список членів, які в часі вечері вручили йому аплікації нових членів, яких вони, в числі 42, зорганізували спеціяльно на честь цього вечора.

Аплікації нових членів передали:
Микола Хоманчук (В. 5) 13 аплікацій, д-р Василь Палідвор (В. 204) 6, Іван Пригода (В. 200). 5, д-р Іван Сєрант (В. 86) 4, д-р Олександер Саноцький (В. 158) 3, Михайло Юзені (В. 194) 3, Юліян Ревай (В. 4) 2, Іван Різник (В. 69) 2, Василь-Цюпа (В. 325) 2, Марія Кульчицька (В.8) 2, та Іван Галичин, одну.

Бенкет закрив загальною подякою членам бенкетового комітету (д-р В. Вереш, І. Сєрант, д-р І. Флис, М. Хоманчук, проф. М. Салдан, мґр І. Винник) і приявним мґр Іван Винник. Вечір закінчено співом українського національного гимну.

ЗАСЛУЖЕНІ ДІЯЧІ УНС НЮЙОРКСЬКОЇ ОКРУГИ

Минулої суботи, 6-го грудня, старанням Окружного Комітету Відділів УНСоюзу відбувся тут бенкет для відзначення заслужених діячів УНСоюзу цієї Округи. Під час бенкету — як це згадано на іншому місці в цьому числі — відзначено Почесними Грамотами таких заслужених діячів УНСоюзу. (В душках подане число їхнього Відділу УНС):

Д-р Василь Вереш (4)
Юліян І. Ревай (4)
Михайло Заровенний (5)
Маріян Курочка (5)
Антін Климишин (5) (посмертно)
Іван Марко (5)
Семен Антонишин (5)
Іван Чуба (5)
Михайло Левицький (5)
Пилип Гарасимів (8)
Василь Мандзій (8) (посмертно)
Микола Москаль (16)
Стефанія Галичин (19)
Д-р Роман Олесницький (19)
Д-р Роман С. Голіят (19)
Інж. Петро Голіят (19)
Д-р Микола Вацик (19)
Степан Корпан (46)
Іван Сквіртнянський (46)
Іван Різник (69)
Д-р Іван Сєрант (86)
Володимир Квас (88)
Михайло Васьків (88)
Василь Піх (130)
Юліян Марков (130)
Михайло Кіт (158)
Д-р Олександер Саноцький (158)
Радник Богдан Ластовецький (184)
Д-р Богдан Коваль (184)
Полк. Петро Содоль Зілинський (184)
Іван Гідей (184)
Наталія Коваль (184)
Євстахій Манацький (194)
Д-р Ярослав Падох (194)
Михайло Салдан (194)
Теодор Пітула (194)
Іван Пригода (200)
Д-р Василь Палідвор 204)
Д-р Олександер Соколишин (204)
Д-р Іван Козак (204)
Софія Карплюк (204)
Павло Марко (204) (посмертно)
Григорій Бакуменко (204)
Ґльорія Толопка (267)
Константин Шварц (267) (посмертно)
Теодор Вальорний (293)
Марія Демидчук-Чучман (293)
Марія Душник (293)
Андрій Данильчук (325)
Василь Цюпа (325)
Іван Бішко (325)
Василь Троць (325)
Андронік Копистянський (327)
Іван Галичин (361)
Володимир Хоміцький (361)
Петро Кучма (361)
Д-р Михайло Пізнак (361)
Роман Крупка (361)
Евстахія Мілянич (450)
Надія Литвиненко (457)
Іван Керницький (457)
Микола Шпетко (489)

Совєти погоджуються на компромісе про частинне розброєння

Токіо, Японія. — Кореспондентів, які відбували разом з президентом Джералдом Фордом і державним секретарем Генрі Кіссінджером подорож до Китаю, Японії й інших країн Азії, поінформовано, що уряд Совєтського Союзу переказав через свого амбасадора до ЗСА Анатолія Добриніна, що він погодився на деякі компроміси запропонованого раніше З - СА роззброєного пляну, щоб зрушити зміся перервані в тій справі переговори між обидвома державами. Генрі Кіссінджер, який перебуває тепер в Японії, правдоподібно поїде за кілька днів до Москви, щоб поновити розмови. Державний секретар при тому заявив, що він мусить їхати до Москви, бо тільки одинокий Леонід Брежнєв, генеральний секретар ЦК КПСС, може говорити про подробиці договору.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

Ділимося сумною вісткою з Рідними і Приятелями, що дня 8-го грудня 1975 року упокоївся в Бозі, по довгій недузі

бл. п.

ПЕТРО ЗУБРИЦЬКИЙ

уроджений в Мшанці, 29-го червня 1889 р. старшина УГА, б. суддя в Турці, Порохнику, Горлицях і Ярославі.

ПАНАХИДА в середу, 10-го грудня 1975 р. в похоронному заведенні Paul Harris, Rochester, N.Y.

ПОХОРОН в четвер, 11-го грудня 1975 р. в церкві Богоявлення в Рочестері, Н. Й.

В глибокому смутку:
ІРИНА і РОМАН ПАВЛИЧКИ — дочка і зять
ЮРІЙ ІГОР ПАВЛИЧКО — внук
УЛЯНА ДОЛИНСЬКА-ТЕРЛЕЦЬКА — сестрінка
ЛЮБА, РОМАН, ВОЛОДИМИР ЛЕВИЦЬКІ — сестрінки
і брат — ВОЛОДИМИР в Україні

Загальні Збори Фундації УВУ в ЗСА

Ню Йорк. В суботу 8-го листопада ц. р. о год. 5.30 по полудні, після закінчення наукової конференції присвяченої започаткуванню роковин Івана Франка, яку влаштували спільно Делеґатура, Товаристо Алюмнів і Фундація УВУ, відбулися загальні збори Фундації УВУ в ЗСА.

Загальні збори відкрив голова Фундації Іван Буртик, який, привітавши присутніх членів Фундації і гостей, закликав хвилиною мовчанки вшанувати померлих членів Фундації: бл. п. проф. Р. Гойдиша, проф. В. Стецюка і д-ра М. Соновського. До Почесної Президії запрошено директора Делеґатури проф. В. Лева, проф. Л. Рудницького і проф. І. Гвозду. На пропозицію проф. П. Гоя обрано Президію загальних зборів в такому складі: проф. В. Лучків — голова, проф. Д. Боднарчук і В. Бакалець — секретарі.

Після прийняття програми нарад, голова Фундації І. Буртик повідомив присутніх, що ректор УВУ проф. В. Янів не міг приїхати до ЗСА з уваги на дуже важливі справи УВУ в Мюнхені. І. Буртик попросив директора Делеґатури проф. В. Лева дати коротку інформаційну доповідь у заступництві ректора УВУ. В своїй доповіді проф. В. Лев подав стислий історичний огляд УВУ, підкреслюючи великі заслуги ректорів і професорів УВУ, як також вказав на важливість віновлення авдиторного навчання, в якому минулого року брало участь понад 70 студентів. Проф. В. Лев згадав про новопридбаний будинок УВУ, в якому приміщена цінна бібліотека; поінформував присутніх, що УВУ має понад 120 докторантів і маґістрів, з яких багато займають визначні посади в різних університетах. Закінчуючи свою доповідь, проф. Лев закликав дбати про добре ім'я Українського Вільного Університету і піддержувати його.

Наступний доповідач, голова Фундації УВУ, І. Буртик у своєму слові згадав, що Фундація відзначує сьогодні третю річницю свого існування. За цей короткий час Фундація виконала низку завдань, бо, крім ювілейних святкувань УВУ та ряд різних імпрез, ділових сходин, численних статей, відбулася розіграша образів, подарованих українськими мистцями, які стали головним поштовхом до створення Фундації. Тепер Фундація стоїть на досить твердих основах. Вона одержала чартер на всі стейти ЗСА.

Після вичерпних двох доповідей, приступлено до відчитання протоколу з останніх зборів, який прийнято без завваг.

За управу Фундації звітував голова Іван Буртик, подавши точний перегляд діяльности управи, яка відбула десять ділових засідань. У липні голова І. Буртик брав участь у двох ділових нарадах Товариства Прихильників УВУ, які відбулися у Мюнхені, і на яких узгіднено координацію та плянові працю праці УВУ й Фундації, оформлення капіталовкладення Фундації в реальність УВУ та її права. Фундацію ЗСА прийнято, як член Товариства Прихильників УВУ в Мюнхені та запляновано переведення Іванофранківського Року в різних країнах світу з метою поширення української науки серед інших народів. Влаштовано вечір УВУ та зустріч громадянства з ректором УВУ проф. В. Яневим в Пассейку, на якому відзначено 65-річчя проф. д-ра Володимира Янева. Голова Фундації І. Буртик разом з проф. І. Рудакевичем і д-ром О. Ничкою відвідали двічі редакцію „Свободи" і відбули одну нараду з Головною Управою УНС. Темою нарад була справа збіркової акції на фонд УВУ. Видано цеголки (5, 10, 25 і 100 дол.) для придбання фондів УВУ, які будуть розіслані після загальних зборів. На закінчення свого звіту голова подякував уступаючій управі за співпрацю, всім представникам Фундації УВУ, а зокрема філії міста Боффало, яка вибивається на перше місце і за останні місяці прислала понад 3.500 дол. Цей радіопрограми В. Шарванові, о. д-рові П. Івхові, паням проф. М. Лозі, керівникові І. Чмолі, Л. Царик і О. Котик. Окрему подяку голова склав д-р Я. Падохові за виготовлення проєкту статуту Фундації і адвокатові д-рові Н. Олесницькому за успішне правне полагодження набуття чартеру Фундації в ЗСА.

Фінансовий референт д-р О. Ничка подав фінансовий звіт Фундації, виказуючи приходи за останній рік 11.-215.58 дол., розходи: 1.720.-12 дол., з чого 1.000.- дол. вислано до УВУ. Сальдо на день загальних зборів виносить 9.495.46 дол. Д-р Ничка пояснив, що цьогорічна збіркова акція ще не розпочалася, бо управа чекала на чартер і податковий номер.

Контрольна комісія в особах Ф. Вірстюка, як заступник голови бл. п. д-ра М. Сосновського, і проф. Е. Федоренка ствердила, що всі книги і прилоги були ведені у взірцевому порядку, є згідні з записами та заслуговують на окреме признання. В дискусії над звітами, яка проходила в напрямі збільшення членів Фундації та збіркової акції, голос забирали: інж. А. Мілянич, проф. Я. Гурський, проф. М. Чировський, проф. І. Гвозда, проф. П. Гой та інші. На внесення Контрольної комісії загальні збори уділили уступаючій управі абсолюторію з признанням.

Проф. Д. Боднарчук відчитав англійською мовою статут Фундації, який був прийнятий одноголосно.

На внесок голови номінаційної комісії д-ра П. Гоя обрано нову управу в такому складі: Іван Буртик — голова, проф. Петро Гой —1-ий заступник, д-р Іван Марченко — 2-ий заступник, проф. Дмитро Боднарчук — анг. м. писар, мґр Галина Бобиляк — укр. м. писар, проф. Іван Рудакевич — фінан. реф., проф. Леонід Рудницький, проф. Василь Лучків, проф. Евген Федоренко, мґр Теодор Воляник, проф. Іван Гвозда, проф. Степан Чорній, д-р Мирон Новосад, мґр Імре Кардашинець, д-р Осип Мороз.

Контрольна комісія: д-р Петро Богданський, Франко Вірстюк, д-р Роман Ричок, проф. Микола Чировський, проф. Яків Гурський.

Предсідник проф. В. Лучків подякував присутнім за успішний перебіг ділових нарад і побажавши успіхів новообраній управі, закрив загальні збори. Після зборів сідання, на якому екзекутивуправа відбула коротке заним директором обрано д-ра Олександра Ничку.

В. Бакалець

Відкриття ґалерії в Нюарку

При гарній осінній погоді „бабиного літа", 7-го листопада ц. р. відбулося відкриття ґалерії „Кобзар" у заряді Христини Юрків яка приміщується при 696 Сендфорд евеню у Нюарку, Н. Дж.

Ґалерію відкрила, привітавши присутніх, мистець — маляр Ірена Фединишин. Зібрані гості заповнили кімнату, де на стінах можна було побачити образи відомих мистців пензля: Гуцалюка, Гури, Кричевської, Плав'юка, Фединишин, Стадник, Шонк-русича, Васічко, Гнатів, Яворської і Кочержук — Гаріс. Були також скульптури Капшученка, Федоренка, Ґеруляк, Янюк, деревориги Венгриновича та енкавстика Христини Юрків.

Пані Ірена Фединишин зокрема зупинилася на біографії Христини Юрків, власниці ґалерії, на її осягах у середній школі мистецтва в Нюарку, де вона вивчала мало відому енкавстику, тим самим у мистецький світ впровадивши новість. Христина Юрків, із Сміщкевичів, народилася в Австрії, потім разом з рідною виїхала до Арґентини. У 1958 р. переселилася до Америки, замешкавши в Нюарку. Тут закінчила парохіяльну школу св. Івана Хрестителя, потім середню школу мистецтва і вкінці „Скул оф файн енд Індустріял Артс", яку закінчила із „Меріт-авард" і титулом інструктора моди.

Закінчуючи цей Інститут мисткиня створила ікону в стилі перших християнських ікон, викликавши враження, бо її праця відрізнялася від інших і стилем і тематикою. Її стиль — це енкавстика, а тема праць це християнські ікони, релігійні та народні мотиви. Праці Христини Юрків знаходяться у приватних ґалеріях в Америці, Канаді, Арґентині та Римі.

Н. Войновська

Ділимося сумною вісткою, що дня 16 серпня 1975 р. відійшла у Вічність

бл. п.

МАРІЯ БРІКНЕР

довголітня членка УНС, Відділу у Лос Анджелес. Кал.

Покійна народилася дня 15-го травня 1900 р. в селі Кавчий Кут на Стрийщині.

Залишила горем прибитих;
мужа — МИКОЛУ
сина — ОСТАПА з дружиною і трьома внуками; ОКСАНОЮ замуж. ФЕСЕНКО ТАРАСОМ та РОМАНОМ
доньку — СТЕФАНІЮ замуж. ШУМНИЙ з трьома внуками: БОГДАНОМ, РОМАНОМ та ЮРКОМ

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що 7-го листопада 1975 р. відійшов від нас у Вічність наш Найдорожчий МУЖ, ТАТО, ДІДО І ПРАДІДО

бл. п.

ПЕТРО КРІЛЬ

народжений 30-го липня 1895 р. в селі Лежахів, пов. Ярослав, Зах. Україна.

ПОХОРОН відбувся 10-го листопада 1975 р. в селі Малєсхово, пов. Славно у Польщі.

СЛУЖБА БОЖА І ПАНАХИДА буде відправлена в сороковий день смерти 15 грудня 1975 р. о год. 8:30 рано в церкві св. Юра в Ню Йорку і Керґонксоні. Н. Й.

Горем прибиті:
дружина — АННА у Польщі
дочка — АННА ВАСЄЧКО з мужем ВОЛОДИМИРОМ і дітьми в Польщі
син — ІВАН з дружиною і родиною в Америці
дочка — ОСИПА ДУДИНСЬКА з мужем ВАСИЛЕМ і родиною у Америці
та ближча і дальша Родина

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Приятелями, що 5-го грудня 1975 р. померла по тяжкій і довгій недузі у E. Orange, N.J. на 81-му році життя наша Дорога СЕСТРА, ШВАҐРОВА І ТЕТА

сл. п.

МЕЛАНІЯ з ВИСЛОЦЬКИХ ПУШКАР

ПАРАСТАС у неділю, 7-го грудня 1975 р. у похоронному заведенню Burnadz при 371 Lakeview Avenue в Clifton, N.J.

ПОХОРОН в понеділок, 8-го грудня 1975 р. о год. 9:30 рано з похоронного заведення до української католицької церкви св. о. Миколая у Пассейку, Н. Дж., а опісля на український православний цвинтар у Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:
ТЕОДОЗІЙ ВИСЛОЦЬКИЙ — брат з дружиною МАРІЄЮ і дітьми МАРІЄЮ, ОЛЬҐОЮ і ІВАНОМ
ОРЕСТ ВИСЛОЦЬКИЙ — брат з донькою ВІРОЮ
ОЛЬГА ТРИТЯК, ГАЛЯ РАДИХІВСЬКА, ІГОР І ОЛЕГ ВИСЛОЦЬКІ — братаниці і братанки
Ближча і дальша Родина в Україні і ЗСА

Ділимося сумною вісткою, що 24-го листопада 1975 р. відійшов від нас по довгій і дуже важкій недузі на 30-му році життя, наш Найдорожчий МУЖ, ТАТКО, СИН, БРАТ, ШВАҐЕР І ВУЙКО

бл. п.

ЗИНОВІЙ БОГДАН БІГУН

ПОХОРОН відбувся 28-го листопада 1975 р. зі собору свв. Володимира й Ольги в Чікаґо, Ілл. на кладовище св. о. Миколая.

Покійний прийшов на світ у Братиславі, Словаччина 1945 р. під градом бомб і воєнної завірюхи й таким було ціле Його коротке трудолюбиве життя, повне терпінь і страждань. Був незвичайно добрим Мужем і Батьком.

Оставив у глибокому смутку:
дружину — МАРІЮ
діточок — ОРЕСТА і ДАНУСЮ
батьків — ЗИНОВІЮ й РОМАНА
сестру — РОКСОЛЯНУ САЦЮК з ОЛЕГОМ і РОСТИКОМ
сестру — ОКСАНУ ФУТАЛУ з БОГДАНОМ
Ближчу та дальшу Родину в Україні, Польщі та Арґентині
Хай чужа земля буде Йому легкою.

ВІДБУЛИСЯ ПОХОРОНИ СВ. П. ОЛЕНИ ЛОТОЦЬКОЇ І Д-РА АНТОНА РУДНИЦЬКОГО

Похорони св. п. Олени Лотоцької

Коговз, Н. И. (М. С.) — „Згадаймо її не злим тихим словом, бо вона пішла на службу своєму народові, як цей пророк за голосом Єгови, щоб вирвати його з окови". Цими словами прощав пок. Олену Лотоцьку о. Володимир Андрушків, парох укр. кат. церкви свв. апп. Петра і Павла в Коговзі, Н. И., в часі похоронних відправ. У численних промовах в часі панахиди і на поминках насвітлено сильветку Покійної та її многогранну громадську діяльність, зокрема її незрівняні заслуги у заснуванні та розбудові найстаршої та найбільшої української жіночої організації на еміграції — Союзу Українок Америки, що саме в цьому році святкує своє 50-річчя.

св. о. Олена Лотоцька

Похоронні відправи почалися у п'ятницю, 5-го грудня, у похоронному заведенні Дуфресне у Коговзі, Н. И. о год. 7-ій вечора. Правили о. д-р Богдан Волошин і о. Володимир Андрушків. Співав хор під проводом п. Біласа. Покійну прощали голова Союзу Українок Америки Іванна Рожанковська та в англійській мові Мирослава Слабий, голова Окружної Управи СУА Детройту. Вона попращала Олену Лотоцьку від дочок того покоління членок СУА, з яким Покійна його творила і від зарання з ними працювала.

У панахиді взяла численну участь родина Покійної, Головна Управа та членство СУА, як також місцеве громадянство. Згідно з місцевим звичаєм, перед панахидою усі зібрані членки СУА відмовили спільно молитву за спокій душі Покійної.

Кінцеві похоронні відправи почалися у суботу, 6-го грудня, при відкритій домовині у похоронному заведенні. Опісля тлінні останки перевезено до укр. кат. церкви свв. апп. Петра і Павла, яку виповнила вщерть жалобна громада. Заупокійну св. Літургію відправили о. Володимир Андрушків, о. крилошанин Володимир Смик, о. д-р Богдан Волошин, о. шамб. Василь Середович та о. Лаврентій Манкусо, монах чину Новий Скит. Прощальне слово виголосив парох о. Володимир Андрушків, подаючи коротку біографію Покійної.

Домовину Покійної вкрито прапором СУА. Почесну стійку з прапором Округи Ню Йорк держали по черзі голови поодиноких Округ. Домовину винесли з церкви внуки Покійної, яку на місце вічного спочинку біля манастиря Новий Скит у Кембриджі Н. И., супровожала родина та великий гурт членок СУА з усіх закутків Америки.

Домовино внесено до дерев'яної церковці, де присутні з горіючими свічечками в руках вислухали відправи, яку відслужив монах чину Новий Скит о. Лаврентій Манкусо в українському старцерковному обряді. Під час відправи співав при відкритій домовині монаший хор. Прощаючи Покійну за старим звичаєм, родина поклала квіти в домовину.

Над відкритою могилою пролунало останнє „Вічная Пам'ять" і біля могили монаха Томи, улюбленого внука Покійної, що згинув трагічно два роки тому, висипано могилу його Великої Бабуні.

По відправах на цвинтарі відбулися в Українському Клюбі в Коговзі поминки, якими проводила голова СУА Іванна Рожанковська. У короткому вступному слові вона ще раз спинилася на сильветці Покійної.

Під час цього прощального прийняття, яке приготувала спільно з родиною Округа Південного Ню Йорку під проводом її голови Дозі Кушнір, промовляли: Лідія Бурачинська, почесна голова СУА і діюча заступниця голови СФУЖО, Леся Різник, заступниця голови СУА в англійській мові з'ясувала її ролю і заслуги в українському жіночому русі, Дозя Кушнір, голова Округи Південного Ню Йорку, серед членства якої прожила останні роки Олена Лотоцька, представниці Округ Детройт — Мирослава Слабий, Філядельфія — Ліда Дяченко, Ню Йорк — Марія Томоруґ, Огайо — Катерина Мураль, Ню Джерзі — Ольга Цар, Чікаґо — Марія Семків, Нова Англія — Ліда Фіцалович. З черги промовляла Уляна Любович — редакторка „Нашого Життя", прощаючи Покійну як основницю і колишню редакторку журналу. Довголітня заступниця Олени Лотоцької та бувша голова СУА Стефанія Пушкар згадала про давні, ще передвоєнні зустрічі з Покійною та співпрацю з нею. Марія Душник попрощала Покійну від Українського Народного Союзу, ред. Іван Дурбак від місцевого Відділу УККА. Одинока представниця Канади, відома громадська діячка, членка Союзу Українок Канади та сучасниця Олени Лотоцької — Ганка Романчич-Ковальчук, згадала про нелегкі піонерські часи, коли крім освідомлюючої праці серед власної спільноти, приходилось поборювати неґативне наставлення населення та урядових чинників Америки і Канади до національних меншин.

Збірка Народного Мистецтва, якою так довго піклувалася Покійна, була її турботою і великі надії поклала вона на нове приміщення. Її останнім бажанням було, щоб членство і громадянство складало датки на Музей замість квітів на її могилу. Збірку започатковано під час тризни, де присутні зложили на ту ціль понад 700 дол. Отець д-р Волошин, який був присутній на поминках і зачинав їх молитвою, подякував присутнім від родини за участь у похоронах, а голова СУА Іванна Рожанковська від Головної Управи СУА. Ще раз сумно пролунало „Вічная Пам'ять!"

Св. п. д-ра А. Рудницького поховано в Бавнд Бруку

Бавнд Брук, Н. Дж. — Померлого в неділю, 30-го листопада, св.п. д-ра Антона Рудницького, видатного українського композитора, диригента, музиколога і педагога, похоронено з великими почестями на „Українському Пантеоні" в Бавнд Бруку минулого четверга, 4-го грудня. Філядельфійський український католицький щоденник „Америка" у виданні зі суботи, 6-го грудня, про ці похорони м.і. пише:

св. о. д-р А. Рудницький

Похоронні обряди почалися ще 3 грудня в похоронному закладі Андерсона і Кампбелла в Томс Рівер. Покійного д-ра Антона Рудницького прощали його американські друзі. Віддавали йому пошану учні й учениці музичної школи, що її провадив Покійний у Томс Рівер. В четвер 4 грудня тіло Покійного перевезено вранці до Церкви - Пам'ятника в Бавнд Бруку, де заупокійну панахиду відслужили спільно священики УКЦ і УПЦ, о. шамб. Мирослав Харина, о. шамб. Роберт Москаль, о. митр. протоєрей Андрій Дворакївський та о. проф. Франко, декан Духовної семінарії ім. Св. Софії в Бавнд Бруку. Із Філядельфії прибуло до Бавнд Бруку понад 200 осіб, у тому мішаний хор „Кобзар", яким впродовж 22 років диригував покійний д-р А. Рудницький, майже в повному складі. Хор „Кобзар" співав Панахиду. Присутніми були теж православні панотці: о. протоєрей Богдан Желехівський та о. протоєрей Петро Мелех.

Перед запечатанням домовини, відбулося зворушливе прощання Покійного д-ра Антона Рудницького членами найближчої Родини, дружиною Марією Сокіл, синами: піяністом Романом з дружиною Сузанною, скрипалем Доріяном, братом — ред. Іваном Кедрином - Рудницьким, членами хору „Кобзар", численними друзями Покійника та представниками різних організацій. Члени хору „Кобзар" домовину з тілом свого диригента понесли на місце поховання, де відслужено похоронні обряди. Над могилою промовили від „Кобзаря" п. Омелян Татунчак, голова хору „Кобзар", та Ірина Райнер, нагадавши,що покійний д-р А. Рудницький відійшов напередодні 55-ліття своєї мистецької діяльности, в тому теж 22 років керування хором „Кобзар".

Після похорону відбулася тризна в парафіяльній залі, якою проводив о. шамб. М. Харина. На тризні пращали Покійного о. шамб. М. Харина, також в імени Митрополита Амвросія, УККА й Ділового комітету 100-річчя Академічної гімназії у Львові, о. шамб. Роберт Москаль, п. Дарія Гординська - Каранович від Світового Об'єднання Українських Професійних Музик, кол. прем'єр Юліян Ревай від Світової Ради Культури СКВУ, мгр Оксана Ґенґало від філядельфійського Відділу УККА, о. Марія Ясінська - Мурована від філядельфійської Музичної Академії, а теж пані Іванна Прийма, Ярослава Ґалан, мгр Олександер Луцький. Довшу промову англійською мовою виголосив молодий український музиколог — д-р Андрій Шуль. Тризна закінчилася словом-спогадами брата Покійного — ред. Івана Кедрина - Рудницького. З ініціятиви хору „Кобзар" і на заклик інж. Е. Филиповича, учасники тризни склали понад 1,500 долярів на фонд видання останніх праць д-ра А. Рудницького, а теж на видання його біографії. На закінчення тризни, син Покійного Роман Рудницький подякував усім учасникам похоронів, а теж усім, що передали вислови співчуття Родині.

УКРАЇНЦІ КАНАДИ...

Закінчення зі стор. 1-ої)

ним старою управою КОУА, яка погодилась урядувати до того часу.

Зборами, які розпочались о год. 4-ій молитвою, що її провів парох церкви св. Юра в Ню Йорку о. ігумен д-р В. Гавліч, проводила президія до складу якої входили: д-р В. Душник — голова, мгр Іван Базарко і Роман Данилюк — заступники голови, проф. Павліна Андрієнко-Данчук і Елізавета Сидор-Чарторийська — секретарі. До почесної президії попрошено о. д-ра В. Гавліча. Присутні вислухали обширного звіту голови адв. Романа Гуглевича, фінансового референта Миколи Хоманчука, голови Контрольної комісії Романа Крупки, Галини Сміндак, представниці місцевого Комітету 200-річчя ЗСА і 100-річчя Українського Поселення, та взяли активну участь в дискусії над звітами, які віддзеркалювали многогранну працю КОУАО, помимо обмежених фінансових засобів. Комітет має також широкі пляни, головно по лінії дальших святкувань 200-річчя Американської Незалежности і 100-річчя Українського Поселення, які він помимо перерваних Зборів, буде здійснювати.

Збори набрали цілковито іншого обороту, коли Номінаційна комісія запропонувала список кандидатів до нової управи після того, як дотеперішній голова адв. Роман Гуглевич рішучо відмовився від кандидатури на перевибір. Після перерви Номінаційна комісія намарно намагалася скомплектувати новий список. Немаючи іншого виходу, предсідник Зборів д-р В. Душник поставив під голосування внесок радника Б. Ластовецького на відложення Зборів на три місяці, який прийнято, і після цього закрив Збори, залишаючи керівництво КОУАО в руках дотеперішньої управи.

Уряд ЗСА стурбований активністю Куби в Анґолі

Вашінґтон. — Участь кубинських військових частин у громадській війні в Анґолі і посилена достава зброї, головно тяжкої артилерії, танків і радет Совєтським Союзом, викликають неспокій у Вашінґтоні. При допомозі совєтської модерної зброї, а головно керованих на віддаль ракет, кубинські війська вики, вишколені для ведення партизанської війни, здобувають все нові успіхи в користь марксистського уряду, столицею якого є місто Люанда. Особи, яким державний департамент доручив слідкувати за розвитком подій в Анґолі, на підставі донесень військової розвідки і звідомлень представників амбасад, стверджують, що посилена акція кубинців і бомбардування ними населених пунктів контрольованих націоналістичними повстанцями територій, спричинила смерть і поранення багатьох сотень осіб. Так звана „народна армія" лівих з допомогою кубинців просувається на північ у намаганні захопити столицю націоналістичних повстанців Гуамбо. През. Національного Фронту Голден Роберто заявив бельгійським кореспондентам, що „тепер розпочалася боротьба людей проти новочасної зброї і у цій боротьбі нам тяжко буде встоятись. Ми маємо людей — вони мають модерну зброю". — заявив Роберто, натякаючи на це, що західні країни не постачають зброї прихильним їм повстанцям. Державний секретар Генрі Кіссінджер заявив вже раніше, що совєтська активність в Анґолі може пошкодити детантові між ЗСА і СССР, як також перестерігав кубинців, що їх заанґажування у війні в Анґолі може зруйнувати започатковані кроки для наладнання добрих відносин між ЗСА і Кубою.

ЮВІЛЕЙ

Українська еміґрація після Другої світової війни принесла з собою на нові місця поселення свої власні форми й зміст організованого життя, — часто відмінні від тих, що їх мала попередня українська еміґрація. (Вимок становлять Церква і Братські Організації). Новою в діяспорі була й організація української молоді Пласт. Правда, попередні еміґранти творили тут і там відділи Скавту, але це не те саме! Незнаним був Пласт до приїзду нової еміґрації і в Боффало.

Прийнявся в нашій громаді гарний звичай, щоб заокруглені дати в житті організацій відмічувати ювілеями. Йдучи за цим звичаєм, Пластова Станиця у Боффало відбувала свої ювілеї з нагоди 5-их, 10-их і т. д. роковин, — аж оце діждалася срібного Ювілею...

Ювілейні урочистості почалися у неділю, 12 жовтня ц. р. Того ж дня відслужено св. Літургію по українських церквах обох віровизнань в намíренні Пласту. Тієї ж неділі пластуни відвідали могилу покійного Начального Пластуна Сірого Лева, а також могилу пластуна сеніора Адама Антонишина, який в історії боффалівського Пласту — як побачимо згодом — записаний як один з будівничих тієї організації.

У суботу 18-го жовтня влаштовано бенкет в одній із заль ресторану „Кордон Блю". Хоч заля сама собою гарна, виявилася непригожою для ювілейного бенкету, а то через те, що в другій частині тої самої таки переділеної залі відбувалося весільне прийняття, і галасливість цього весілля часто заколочувала урочистий настрій бенкету. Очевидно, цього не передбачували орґанізатори бенкету. Вина тут виключно за завідуючим ресторану. По-друге: заля (чи радше її частина) виявилася замалою на 310 учасників бенкету.

При почесному столі крім місцевих представників Пласту й Пластприяту зайняли місця отці-парохи місцевих церков, о. монс. Володимир Паскар, як представник Дієцезії, Сестри-Служебниці (учительки місцевої парафіяльної української школи), представник Крайової Пластової Старшини д-р Любомир Іванків, голова місцевого Відділу УККА Василь Шарван з дружиною, представник Осередку СУМА у Боффало Степан Горґанюк. Представники інших місцевих і позамісцевих організацій зайняли місця при інших столах. З позамісцевих гостей були представники Пластових Станиць з Торонта, Гамілтону, Ст. Кетерінсу, Рочестеру. Крім того були ще гості не-пластуни з Ірвінґтону, Рочестеру, Клівленду.

Серед гостей видно було лише декілька пластунок — колишніх членок Пластової Станиці в Боффало, які тепер проживають поза Боффалом. Велика шкода, що колишніх вихованців Боффалівської Станиці не було більше. Аджеж такий ювілей був прекрасною нагодою для товариського з'їзду колишніх членів Станиці — розкинених тепер по просторах ЗСА, а то й Канади.

Програму бенкету розпочала голова Ділового Ювілейного комітету пластун сеніор Оля Чмола, а опісля присутні відспівали молитву „Отче наш". Вшановано пам'ять покійних членів Пласту й Пластприяту. Їх імена й прізвища назвав старший пластун Андріян Цьолко при звуках сурми сурмача старшого пластуна Степана Шишки.

З нагоди Ювілею Діловий комітет одержав 35 привітів. Деякі з них від Їх Блаженства Патріярха Йосифа, від Їх Блаженства Митрополита Мстислава, від Їх Ексцеленції Кир Йосифа Шмондюка, від Начального Пластуна д-ра Юрія Старосольського, відчитано в часі бенкету. Читала старша пластунка Марта Гаврилюк.

Теперішній голова Станиці пласту сеніор Ярослав Пришляк, який був рівночасно майстром церемонії на бенкеті, представивши визначніших гостей, привітав пластунку сеніорку Асю Чмолу, дружину пропавшого проф. Івана Чмоли, з нагоди її уродин, що припадали на день 22-го жовтня. Пані Ася Чмола закінчила 80 років життя. Присутні гості висловили їй свої побажання загальним відспіванням многоліття. (Зі скромности п-і Ася Чмола відмовилася від місця при почесному столі). На зміст офіційної частини бенкету склалися ще дві промови: д-ра Любомира Романкова і Ярослава Пришляка.

Вечерю започатковано молитвою, що її провів о. д-р Павло Івахів. Молитву після вечері провів о. настоятель Петро Сагайдачний.

Після вечері прийшла на чергу мистецька частина, на яку склалися співи, рецитації, гра на бандурах. Програмою цієї частини керувала старша пластунка Оленка Потієнко. Виступало новацтво, юнацтво, старші пластуни. Кожній виступаючій групі належаться слова признання. Кожній з них можна б призначити окрему згадку, але з огляду на обмеженість місця в дописі, докладніше згадаємо групу старших пластунок і групу бандуристів. Група старших пластунок проспівала 3 пісні при фортепіяновому супроводі ст. пл. інж. Богдана Чмоли. Атрактивною була група бандуристів, в якій переважають дівчата, в групі всього два хлопці, з яких один — Микола Дейчаківський є інструкором і диригентом. Хоча згадану групу утворюють самі пластуни, їхнім опікуном є 97-ий Відділ Союзу Українок. Група бандуристів це добрий завдаток на капелю бандуристів. Тому її треба за всяку ціну зберігати й дати їй змогу вирости. Бандуристи виступали як цілість, крім того сестри Зіна й Наталя Дмитріюк виступали в дуеті, а Микола Дейчаківський як соліст. Слід додати, що Микола Дейчаківський приїжджає з Клівленду. Є він членом Капелі Бандуристів ім. Тараса Шевченка.

Після Бенкету відбулася забава, яка потривала поза північ.

З нагоди Ювілею видано офсетним способом „Одноднівку" за редакцією пластуна сеніора Олександра Бережницького. Статтями і світлинами достатньо висвітлено історію і труд Станиці. З „Одноднівки" довідуємося, що спроби зорганізування Пласту в Боффало мали місце ще в 1949-ім році. За ініціятивою Сірого Лева зорганізовано тоді Пластову Групу, якою керував Адам Антонишин. У 1950-ім році Групу перетворено на Станицю, і першим Станичним став інж. Богдан Пашковський.

Михайло Лоза

Цікава імпреза в Чікаґо

Дня 22-го листопада ц.р. в центрі Чікаґо, в авдиторії „Аудиторіум Театрі" відбувся Слов'янсько - американський фестиваль пісень і танців.

На запрошення організаторів, у ньому взяли участь юнацький мішаний хор та танцювальна група осередку СУМА ім. М. Павлушкова. Участь в ньому крім різних етнічних слов'янських груп, також взяли: Чікаґо Концерт Оркестра, Паскал Олівера — еспанський танцюрист та відомий з американських фільмів і телевізії співак Ґордон МкҐрей. Цілу програму фестивалю добре підготовано та вона проходила на високому мистецькому рівні.

П'ятою точкою програми був виступ українського юнацького хору. Заповідач гарно представив нашу групу. Піднялась куртина і перед кількома тисячами глядачів стояли юнаки і юначки у віці 10 до 18 років в українських національних строях у кількості 110 осіб. На залі запанувала мертва тиша. І ось, виступила струнка, вродлива, зодягнена в довгу прекрасно - вишиту сукню Оксана Ференс, диригентка хору, вона усміхнена, проте серйозна і зосереджена, її подруга Марійка Гаврилюк акомпаньює на фортепіяні. Впали перші акорди, а за ними на помах руки понеслись бадьорі звуки української пісні. Юнацтво з великою увагою ловило кожен рух своєї диригентки. Обдарована талантом молода диригентка повністю володіє цією великою групою початкуючих аматорів, ввівши нове швидке темпо до наших пісень, а юнацтву це імпонує; у висліді — це гарний, здисциплінований хор. Нашу танцювальну групу присутні привітали бурхливими оплесками.

Під кінець програми виступив співак Ґордон МкҐрей з кількома піснями включно з арією з кінофільму „Оклагома". Виступ співака він перeплітав жартами і звернувшись у бік, де стояли члени хору і танцювальної групи сказав, показуючи рукою: „Правда, українські танцюристи є прекрасні!" і знову великі оплеськ.

Програму цієї імпрези закінчено гимном Республіки („Ґлорі, ґлорі аллилуя") всіма виконавцями програми із вже згаданою оркестрою у супроводі, а нашими учасниками на самому переді, що на присутніх зробило незабутнє враження. Якщо взяти до уваги сили інших етнічних груп та згаданого співака, — то хор і танцювальна група СУМА вив'язались із свого завдання прекрасно, гідно зарепрезентувавши українців. Диригентові О. Ференц, акомпаньяторці М. Гаврилюк та хореографові О. Удовиченкові належиться повне признання. Хор і танцювальна група дістали запрошення на дальші виступи.

М. Яременко

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 14-го ГРУДНЯ 1975 р.

ДЕТРОЙТ, Міш. Річні збори В-ва св. о. Николая 175-ий Відд. о год. 1:30 по пол. у залі УНДому, 4655 Мартін вул. із звичайним порядком нарад. Проситься чл. прибути. — В. Папіж, гол., Я. Вазюк, секр.

ВИСТАВКА УКРАЇНСЬКИХ КНИЖОК В МАНІТОБСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Вінніпеґ. — Заходами Українського Студентського Літературного Гуртка при Манітобському університеті відбувається тут виставка книжок українських письменниць та мистців з нагоди Міжнародного Року Жінки. Виставку можна відвідати в бібліотеці Елізабет Дафо при Манітобському університеті до 12 грудня 1975. Виставка включає письменниць 19-го й 20 ст., між ними твори Л. Українки, О. Кобилянської, М. Вовчка, Л. Костенко як рівнож І. Стасів-Калинець яка засуджена в 1972 на 6 років тяжкої праці і 3 роки заслання, і І. Сеник, засудженої в 1972 закритим судом на 6 років тяжкої праці і 3 роки заслання та інших. З мистців включені твори Т. Яблонської, О. Кульчицької, С. Караффи-Корбут, вітраж для Київського університету, співавторство А. Горської, який знищило КҐБ, а в 1970 р. вбито її, і праці килимарки С. Шабатури, яка засуджена в 1972 на 5 років тяжкої праці та 3 роки заслання.

ТАРЗАН, 7407. Тарзан вирішив.

Це напевно тому, що я сьогодні вечером говорив про Джейн... Адже я не міг дійсно бачити її обличчя в тому полум'ї!..

...Але чому вона мала такий переляканий вираз?.. Може вона в небезпеці?.. А може це тільки тому, що я так хочу бачити її?

Так, це напевно і є причина! Я негайно вирушаю додому!